FREDENSBORG
KOMMUNE

Sprogambassadører
- giv sproget videre!

Vejledning til småbørns sprogudvikling

FRA 0 ÅR

1. Snak med din baby

Man begynder at lære sprog allerede som nyfødt. Derfor er det vigtigt, at man snakker rigtigt meget med sin baby, når den er vågen. Mens du taler med din baby, kan du:

- Bruge en varm, rolig og syngende stemme
- Smile
- Holde øjenkontakt
- Bruge overdrevne ansigtsudtryk
- Bruge rigtige ord og ikke "baby-ord"
- Lægge mobilen fra dig – man taler ofte mindre med sit barn, hvis man også kigger meget på mobilen

Alle i familien kan snakke med din baby.

2. Leg turtagning

Leg turtagning med barnet – dvs. at du og din baby skiftes til at kommunikere. Når din baby siger lyde, så svar igen med ord. Afvent din babys reaktion og svar derefter igen. Denne "turtagningsleg" lærer din baby, at kommunikation er baseret på ture. Din baby lærer også at være opmærksom på, hvad du siger.

Alle i familien kan lege turtagningslege med din baby.

3. Lad dit barn lege med bøger – pas på med mobilen og iPaden

Bøger kan være blandt babyers første stykker legetøj. Børn, der ofte har mulighed for at lege med bøger allerede som babyer, har ofte mere sprog. Børnene lærer også tidligere, hvad skrift er, og hvad vi bruger bøger til.

Når din baby leger med en bog, så kig med. Fortæl om hvad billederne forestiller. Hvis der er skrift på siderne, så peg på skriften, imens du læser højt.

Babyer kan synes, at mobiltelefoner og iPads er spændende, men ofte lærer de ikke meget sprog fra dem - medmindre de voksne sammen med barnet bruger dem, som man ville bruge bøger.

FRA 1 ÅR

4. Kig på og snak om ting sammen

Dit barn lærer rigtig meget sprog, når I sammen kigger på ting og snakker om, hvad I kigger på. Der er mange måder, man kan gøre det på. Her er nogle forslag:

- Kig i bøger sammen og snak om billederne
- Tag en genstand frem, som du har derhjemme, f.eks. en spatel. Fortæl om genstanden – fx hvad man bruger det til, hvor du fik det fra eller hvordan det føles at røre ved. Alle genstande er spændende for tumlinger!
- Hvis dit barn peger eller kigger på noget, så sæt ord på hvad barnet ser.

Alle i familien kan snakke om ting med barnet.

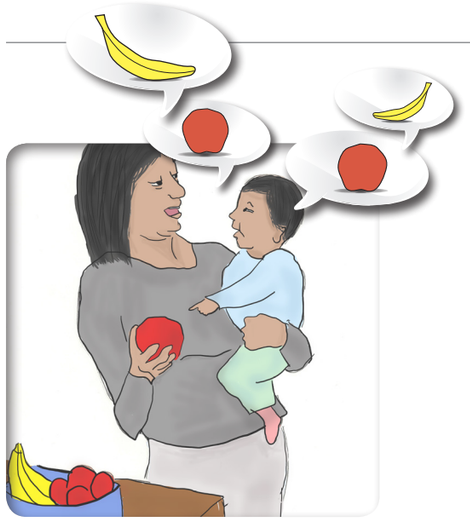

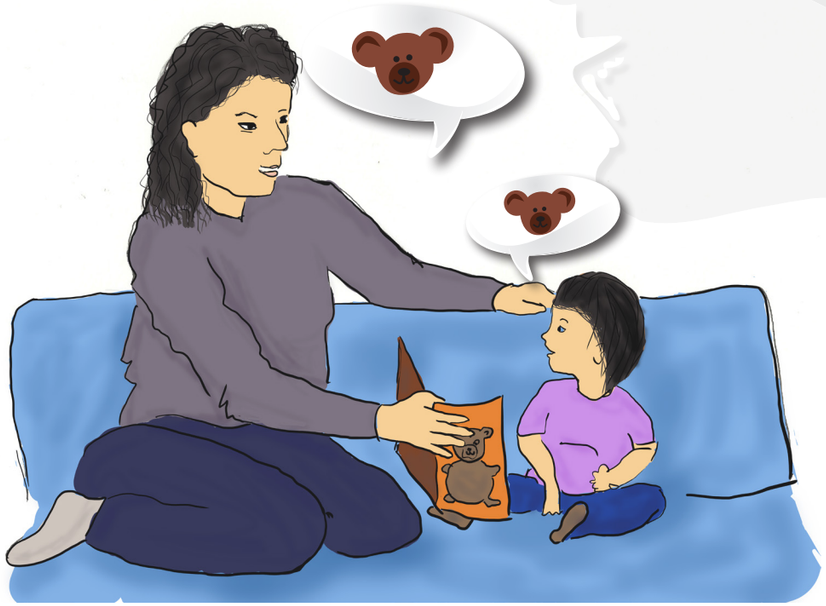

5. Sæt ord på handlinger

Sæt ord på dit barns handlinger. Hvis dit barn rækker ud efter et stykke legetøj, så sig: "Du rækker ud efter legetøjet.
" Hvis dit barn løber hen til dig, så sig: "Du løber hen til mig". Dit barn lærer mange nye ord, når du sætter ord på dets handlinger.

Sæt også ord på dine egne handlinger. Børn er meget opmærksomme på deres familiemedlemmer, især mor og far. Sæt derfor ord på de ting du laver. For eksempel hvis I handler i et supermarked, så sæt ord på hvad du laver: "Nu kigger jeg på mælken. Og nu putter jeg den ned i indkøbsvognen."

Alle i familien kan sætte ord på handlinger .

6. Hav samtaler med dit barn

Samtaler er meget vigtige for børns sprogudvikling. Dit barn lærer rigtig meget, når I taler sammen. Samtaler med småbørn kan være udfordrende, fordi de ikke har så mange ord endnu. Her er nogle ting, du kan gøre for at skabe gode samtaler:

- Tag udgangspunkt i et emne eller en genstand, som interesserer dit barn meget, og vis stor interesse for dit barns perspektiv.
- Stil spørgsmål, for eksempel: *Hvad er det? Hvad laver du med den? Hvad var det sjoveste, du lavede i dag? Hvad skal vi lave på legepladsen? Hvad skal vi spise i aften? Hvorfor skal vi huske regntøj i dag? Hvorfor kan du bedre lide slik end grøntsager?*
- Giv dit barn god tid til at svare på dine spørgsmål – børn har brug for mere tid til at tænke end voksne.
- Forvent ikke at dit barn kan svare på alle dine spørgsmål – hjælp dit barn frem til et svar, hvis der er brug for det.
- Hold samtalen kørende med dit barn ved at stille opfølgende spørgsmål.

Alle i familien kan have samtaler med dit barn.

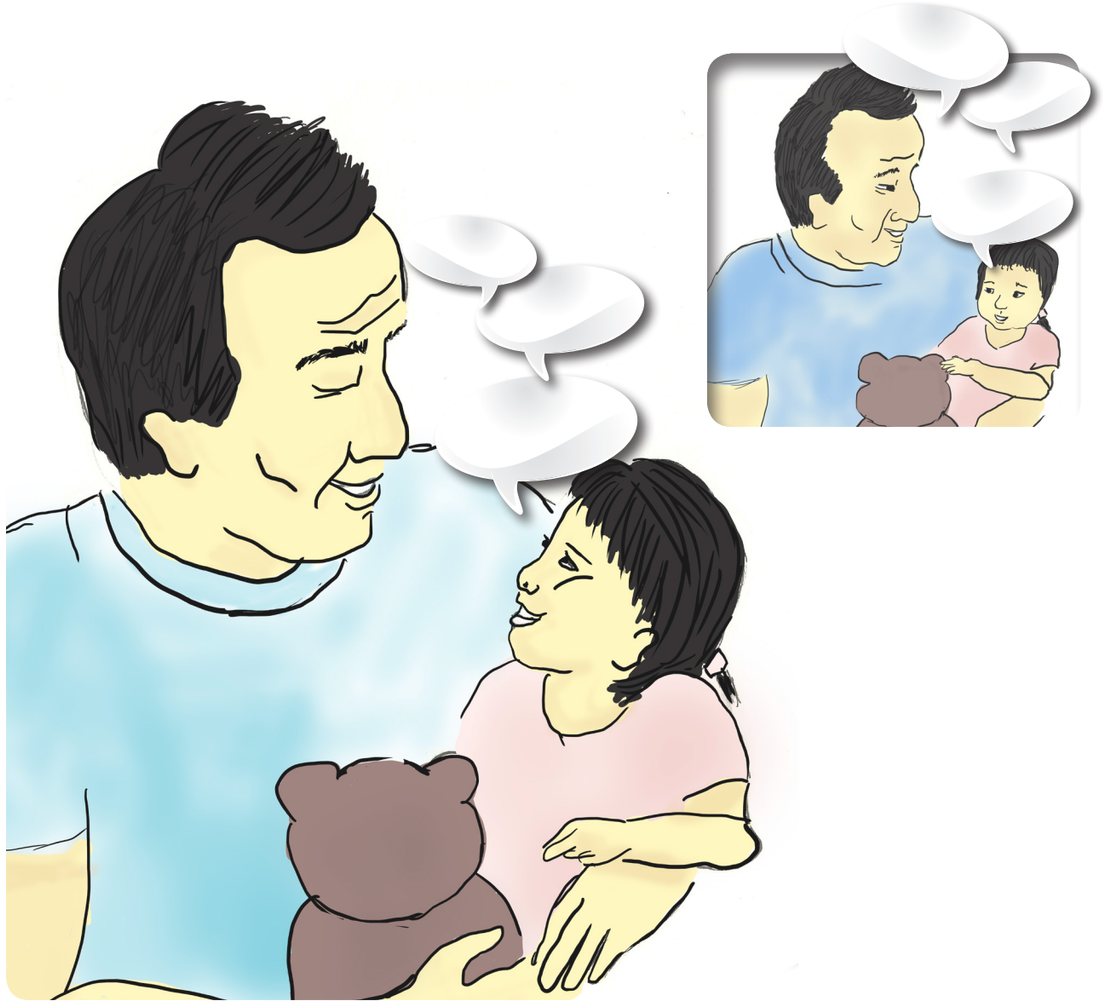

Kære Forældre
Her er en række nemme og enkle tips til, hvordan du kan give dit barn et stærkt sprog, allerede fra det er nyfødt.

Projekt Sprogambassadørerne gennemføres med tilskud fra Udviklingspuljen for folkebiblioteker og pædagogiske læringscentre under Slots- og Kulturstyrelsen.

Udarbejdet af **SPROGKLAR** i samarbejde med **Nivå NU og Fredensborg Kommune**

FREDENSBORG KOMMUNE

NIVÅ NU

SPROGKLAR